REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 162. | Brașov, Vinerĭ-Sâmbătă 22 Iulie (4 August). | 1900.

Scut în contra anarchiștilor.

Tótă pressa europénă se ocupă adĭ, pe lângă cestiunea chinesă, mai ales cu atentatul dela Monza, și cu cele ce s'au petrecut acolo și în Roma după tragica mórte a regelui Umberto. De pretutindenĭ s'au manifestat din acest trist incident simpatiile întregei lumĭ culte pentru Italia și casa ei domnitóre, și ceea-ce în casul de față era neevitabil, s'a început din nou discusiunea cu privire la mĕsurile de apĕrare, ce trebue sĕ se ia în contra anarchiștilor din partea tuturor statelor.

Din cercetările de până acuma făcute de poliția italiană resultă, după cum se anunță, că asasinul regelui Umberto a făcut parte în adevĕr dintr'un complot anarchist. A arestat poliția până acum mai mulțĭ individĭ, despre carĭ s'a constatat, că au stat în legătură, séu în óre-care atingere cu el. Mărturisirile ucigașului și tótă purtarea lui cinică sunt o dovadă mai mult, că el a fost unélta unei conjurațiunĭ anarchiste. Ba acum se afirmă, că ómenii siguranței publice au descoperit, că este o legătură chiar între atentatul de acum și cel sĕvêrșit de Luccheni înainte cu doi anĭ în contra împĕrătesei Austriei.

Atuncĭ s'a încercat a-se stabili o înțelegere între tóte statele pentru combaterea anarchismului, a inimicului comun al civilisațiunii și al ordinei sociale. Incercarea acésta însĕ a dat, cum scim, prea puține resultate positive. Póte, că în urma acésta, vĕdênd cât de greu este de a-se feri pentru durată de pumnalul veninos al acestui inimic ascuns, înaintea căruia nu este nimic sfânt, a dis regele Umberto, odată: „Sunt fórte convins, că voiŭ cădé jertfă unui al treilea atentat, dér e cu totul de prisos, ca prin continuele supraveghiărĭ sĕ mi-se aducă aminte mereu pericul acestui al treilea atentat“.

Se mai dice, că în anul 1897, după atentatul nesucces al lui Acciarito asupra lui Umberto, un senator a cerut sĕ se ia deosebite disposițiunĭ pentru scutul regelui, însĕ nu s'a făcut în privința acésta mai nimic. Acum același senator voesce sĕ interpeleze în ședința senatului cu privire la disposițiunile ce sunt a se lua pentru asigurarea personală a tînĕrului rege.

Este impusă cu urgență acéstă precauțiune, după probele ce le-a dat și le dă fanatismul fără de lege al anarchiștilor. Incă victima atentatului de Duminecă séra nu este înmormêntată și étă, că un nou atentat s'a făcut în Paris asupra șahului Persiei. Atentatul n'a isbutit, dér individul, care l'a încercat a declarat, că-i pare rĕu, că n'a putut reuși. Acésta denotă, că se tratéză érăși de-o faptă scelerată anarchistă.

Este grea problema, a cărei resolvare e suscitată din nou de presa tuturor țĕrilor. Anarchismul a ajuns deja a fi o organisațiune, față cu care poliția singură nu póte sĕ biruéscă, deși ea are rolul de căpetenia în combaterea lui. In Anglia, Elveția și America, sub scutul legilor fórte liberale din aceste țĕrĭ, sĕ face o propagandă mare anarchistă.

Anarchiștii scot diare în tóte limbile apusene, țin întrunirĭ și stau în legătură continuă unii cu alții. Și asasinul Bressi venise numai de curênd din America.

In asemenĭ împrejurărĭ se póte dice, că este deja întârdiată acțiunea în ce privesce luarea de mĕsurĭ în contra anarchismului. S'a vĕdut, că tot controlul siguranței publice nu póte împiedecă reînoirea atentatelor, ce sunt îndreptate în contra capilor statelor fără nicĭ o deosebire.

Așa-déră nu va fi de ajuns a se lua mĕsurĭ escepționale pentru siguranța personală a domnitorilor, ci va trebui sĕ se stabiléscă o înțelegere strînsă între tóte statele, luându-se mĕsurĭ mai estinse, care sĕ pótă combate rĕul dela rĕdăcină.

Și o astfel de înțelegere este greu a-se stabili fără de a aduce însemnate schimbărĭ în legile tuturor țĕrilor restrîngêndu-se chiar libertățile publice.

Austria — stat federativ. Președintele camerei austriace, Dr. *Fuchs*, a ținut dilele acestea un discurs la Altenmarkt, din care estragem următorul pasagiŭ:

„Austria nu mai e adĭ un stat curat german, ci *stat federativ*, alcătuit din popóre libere unite. In Austria trăesc 8 milióne de Germanĭ, alăturĭ cu 15 milióne de Slavĭ. De aceea este neapĕrat trebuincios, ca unii cu alții sĕ se înțelégă, înțelegerea acésta fiind condiția *sine qua non* a mântuirei Austriei“.

Guvernul român și Evreii.

Sub titlul „Ministeriul Carp și cestiunea evreéscă în România“ publică *„Pester Lloyd“* o corespondență din Bucurescĭ cu data de 28 Iulie n. dela vechiul sĕu raportor, care afirmă, că „are informațiunĭ din isvorul cel mai sigur“.

Aflăm de interes a comunica cetitorilor noștri pe scurt cuprinsul acestei corespondențe:

In întroducere corespondentul lui „P. L.“ dice, că pressa din strĕinătate în general a primit cu aplause formarea ministeriului Carp, dér articlii prin carĭ a fost salutat noul ministeriu român au trecut peste marginele unei „motivărĭ obiective“, întru cât nu arare-orĭ s'au basat pe presupunerea unor „prestațiunĭ“, ce ar fi de a se aștepta dela noul ministru-președinte, presupunere, căreia pe lângă tótă bunăvoința nu-i póte satisface de loc, séu nu în mĕsura pretinsă“. „Mai ales se referă acésta la dorințele și speranțele esprimate cu privire la soluțiunea cestiunei evreescĭ în Romania, admisă ca ceva de sine înțeles sub un cabinet Carp“.

„Cel ce cunósce România și modul și chipul luptelor sale de partid, scie, că încercarea unei *soluțiunĭ neamânate a cestiunei Evreilor* ar duce la turburărĭ interne, la demonstrațiunĭ de stradă, ba chiar la rebeliune și vĕrsare de sânge“.

După acéstă întroducere, ca sĕ dovedéscă cele afirmate, vorbesce de „amenințările“ Ligei antisemite din România, care, dice, „este lățită în numĕróse secțiunĭ peste tótă țéra după esemplul reuniunei secrete a Carbonarilor“ și care „ar puté sĕ devină o unéltă de agitațiune în mâna oposițiunii de partid, care nu s'ar sfii de a ațîța massele, lățind faima, că vor sĕ vêndă România Jidovilor“, cu scop de a lovi în ministeriul Carp.

N'ar fi decĭ, adauge corespondentul, în asemenĭ împrejurărĭ lucru cuminte din partea guvernului, déca vrênd a face ca Israeliții sĕ pótă trăi liniștit pe lângă Românĭ, ar trece peste marginile celor ce se pot dobêndi momentan și ar da astfel oposițiunei și Ligei antisemite ocasiune de a ațîța massele.

Apoi vorbind de programul d-lui Carp în cestiunea evreéscă, diarul jidano-maghiar spune, că d-l Carp a întrodus deja o îmbunĕtățire a stării Evreilor prin aceea, că li-a permis sĕ se stabiléscă la țéră în casul când au profesiunile recunoscute de lege. Pe lângă acésta corespondentul din Bucurescĭ al lui „Pester Lloyd“ atribue guvernului intențiunea de-a organisa prin o lege comunitățile israelite și de a-le acorda dreptul de percepere a gabelei. Apoi încheiă așa:

„Cu restabilirea dreptului de liberă migrare și cu înființarea unor comunitățĭ israelite recunoscute de stat pentru îngrijirea intereselor confesionale comune de școlă și de cult se înlătură douĕ plângerĭ însemnate ale Evreimii din România și se deschid căi nouĕ silinței la muncă și dorinței de a-se cultiva a populațiunei israelite. Incât privesce dorința fórte vie mai cu sémă printre populația mai tînĕră de a-se recunósce dreptul de cetățeniă română a acelor Israelițĭ, carĭ șĭ-au făcut datoria militară în armata română, ea este de-o dreptate atâta de săritóre în ochĭ, încât abia ne mai putem gândi la putința unei mențînerĭ a stării actuale a lucrurilor. Israelitul, care a jurat în România pe stégul țĕrei credință Regelui și Patriei, nu póte în nicĭ un cas sĕ fiă privit ca un strĕin“.

*

Una din mĕsurile, despre care face amintire corespondentul lui „P. Lloyd“, o confirmă întru cât-va și un comunicat al diarului *„Timpul“* din Bucurescĭ, în care se dice:

„D-l ministru de interne a dat o circulară autorităților administrative, prin care le dă instrucțiunĭ asupra modului cum sĕ interpreteze disposițiunile legei de poliția rurală relativ la darea autorisațiunilor pentru stabilirea Evreilor la sate séu pentru espulsarea lor.

„Aceste instrucțiunĭ s'au dat pentru a se curma unele abusurĭ, ce se făceau cu aplicarea acestor disposițiunĭ“.

Maghiarii și Românii în Paris.

Sub titlul acesta publică foile ungurescĭ nisce comunicate, ce li-se trimit din Paris privitor la discusiunile din ședința dela 26 Iulie a *congresului internațional de istoriă comparată*, care s'a deschis în 23 și a durat până 'n 28 Iulie. Congresul a lucrat în secțiunĭ și în prima secțiune (istoria universală și diplomația) erau bine representațĭ și Maghiarii.

După amintitele foi, în desbaterile secțiunei prime de Marțĭ a luat cuvêntul din partea Românilor d-l N. *Xenopol*, profesor de universitate în Iașĭ și cunoscutul nostru istoric. D-l Xenopol a vorbit despre *„L'hipothèse dans l'historie“*, arătând mai întâiu, că hipotesa în istoriă este tot atât de îndreptățită ca și sciințele naturale, căcĭ unde faptele nu pot fi dovedite cu tótă certitudinea, trebue sĕ se ia refugiu la hipotesă, pe care o justifică faptele ulterióre. După acésta conferențiarul a arătat, că dela ocuparea Daciei de către împĕratul Traian Românii au locuit *constant* și *continuativ* pămêntul vechei Dacii, adecă și Ardealul de adĭ, și prin urmare *Românii sunt adĭ cei mai vechĭ locuitorĭ ai Daciei Traiane* de odinióră.

Atâta a trebuit sĕ constate d-l Xenopol, pe basă de documente nerĕsturnabile, pentru-ca discipulii lui Hunfalvy (Hunsdörfer), Rethy și alții sĕ se simtă atinșĭ în orgoliul lor de rassă și sĕ se căznéscă a dovedi contrarul de ceea-ce a susținut conferențiarul român. S'a ridicat îndată delegatul guvernului unguresc *Lanczi* Gy., care — după înse-șĭ mărturisirile șoviniștilor dela pressa maghiară — „n'a voit“ sĕ documenteze, pe basa istoriei, contrarul, ci s'a mulțumit a *respinge* argumentațiunea d-lui Xenopol privitor la continuitatea Românilor în Dacia, precum și faptul istorisesce documentat, că Ungurii, după ocuparea Ardealului, au asuprit și frustrat poporațiunea băștinașă, cum de pildă au asuprit Englesii pe Irlandesĭ.

A doua di, „neaoșul“ Maghiar Dr. Moritz *Darvai* a ținut conferența sa despre *„La Hongrie et ses premiers vassaux romains“*, în care s'a ocupat cu cestiunile atinse de d-l Xenopol, încercând sĕ dovedéscă contrarul asertațiunilor conferențiarului român. Darvai a îndrugat multe verdĭ și uscate despre caracterul maghiar al Ardealului, despre imigrarea Românilor de peste Dunăre în secolul al XIII-lea și despre aceea, cum „200 de anĭ li-a trebuit Românilor până se formeze un stat“ între Carpațĭ și Dunăre. Ba perciunatul „savant“ a riscat chiar sĕ susțină, că Românii șĭ-au creat o naționalitate „numai sub influența directă a Maghiarilor“. După tóte acestea șĭ-a luat dumnealui avênt și a propus apropierea Maghiarilor și Românilor, fiind-că „amêndouĕ elementele acestea au un dușman comun“, mai bine déră sĕ-șĭ dea mâna, căcĭ „concordia este puterea“.

D-l *Xenopol* a rĕspuns îndată, dér foile ungurescĭ retac orĭ-ce amĕnunte, póte pentru-ca sĕ pótă cu atât mai ușor sĕ facă lumea a crede, că „Românii au suferit deplin fiasco la congres“, cum nu întârdie a dice ele, fălindu-se și lăudându-se fără de a roși.

Ar fi de dorit, ca asupra acestei importante discusiunĭ sĕ se raporteze și din parte română, pentru constatarea adevĕrului. Dér și până atuncĭ, credem, că comunicatele foilor ungurescĭ sémĕnă ca ou cu ou cu comunicatele lor în alte cestiunĭ: sunt false, tendențióse și lipsite chiar și de umbră de adevĕr.

Tragedia din Monza.

Asasinul și complicii.

S'a constatat în urmă, că numele adevĕrat al asasinului este *Gaetano Bresci.* La întrebarea judelui instructor el a declarat, că a mers în Monza c'un prietin al sĕu, dér acesta — dice Bresci — n'a avut parte la atentat. Numele acestui „prietin“ n'a voit sĕ-l spună. Se afirmă însĕ, că îndată

după comiterea atentatului, în apropierea lui Bresci mai mulţî inşî începură sĕ se certe şi sĕ facă mare sgomot, cu scop, de-a abate atenţiunea publicului şi a poliţiei. Se crede, că Bresci *a fost însărcinat* de alţî anarchiştî cu săvĕrşirea atentatului şi că omorul a fost decis deja în Patterson (America), de unde venise Bresci la Monza.

In Rio Marina (insula Elba) a fost arestat un individ cu numele *Quintavalli Salvadore*, care venise cu Bresci din America mergênd împreună la Paris, ca sĕ participe la o conferenţă anarchistă. La Quintavalli s'au aflat mai multe scrisorî şi fotografiile a 5 anarchiştî, cu inscripţia: *crime*. S'a mai aflat la el o cartă postală, în care era chemat sĕ participe la un complot anarchist în Milano.

După cum se telegrafézĕ din Roma, a produs acolo mare surprindere descoperirea, că un funcţionar dela poliţia din Reggio-Emilli a avertisat în diferite rêndurî poliţia din Roma, că în contra regelui *Umberto* şi a împĕratului *Wilhelm* se pregătesce un atentat anarchist.

„Messagero" primesce din York scirea, că un individ cu numele *Lamner* arestat acolo, ar fi avut de gând sĕ mérgă la Gressomag, cu scop de-a ucide pe regina Margareta, care se pregătea sĕ călĕtorescă aicĭ.

Bresci, întrebat de procurorul suprem, de ce a comis crima, rĕspunse:

— Ce fel de crimă? Ceea-ce am făcut eu, nu este crimă, ci *faptă eroică*.

Pedépsa luĭ Bresci.

In 1889 s'a desfiinţat în Italia pedépsa cu mórte, chiar la iniţiativa regelui Umberto. Legea nu cunósce pentru criminalĭ, decât munca silnică pe viaţă, chiar şi pentru aceia, carĭ s'au făcut vinovaţî de uciderea Majestăţii. In casul de faţă pedépsa lui Bresci va puté fi înăsprită cel mult prin aceea, că primii 8 anĭ asasinul îi va petrece în arest singur.

Cadavrul regelui ucis.

In 31 Iulie d. a. medicii Erba, Vercelli şi Savio au secţionat cadavrul regelui. Ei au constatat, că rana cea mai gravă a causat'o glonţul, care a pĕtruns în camera inimei şi care a pricinuit mórtea.

In urma căldurilor marĭ cadavrul a început sĕ trécă în descompunere, cu tóte că a fost aşeḑat pe un basin umplut cu ghiaţă. Medicii n'au voit sĕ îmbalsameze cadavrul, până ce nu l'a vĕḑut şi regele.

Înmormêntarea luĭ Umberto.

Este mai mult decât probabil, că Umberto va fi înmormêntat în Roma. O altă disposiţiune ar atinge neplăcut şi dureros poporaţiunea Romei. De se va urma conform proiectului primarului din Roma, rĕmăşiţele pămêntescĭ ale lui Umberto vor fi depuse în mausoleul lui Victor Emanuel II. Se crede, că înmormêntarea nu se va face mai curênd de 6 orĭ 8 August, fiind-că mai multe personagii distinse din strĕinătate vor sĕ participe la înmormêntare.

Victor Emanuel III.

Noul rege Victor Emanuel III a sosit alaltăerĭ diminéţă în Roma, dimpreună cu regina Elena. După o pausă de 15 min. regele şi regina au plecat mai departe spre Monza. Séra la 6 şi 33 au sosit în Monza. La gară părechia regală era aşteptată de public imens. Părechia regală s'a dus direct la castel, unde întêlnirea cu regina vĕduvă a fost fórte mişcătóre.

Tot la 1 Aug. au călĕtorit la Monza şi miniştri, ca sĕ depună jurĕmêntul în mânile regelui, urmând îndată un consiliu de corónă.

Marţĭ sĕu Miercurĭ, sĕptĕmâna viitóre, Victor Emanuel va depune jurĕmênt pe constituţiune înaintea parlamentuluĭ întrunit anume spre acest scop.

Rĕsboiŭ în China.

Scirile din urmă sosite din China îndreptăţesc tot mai mult presupunerea, că *ambasadorii din Peking trăesc* şi că Europenii au susţinut asediul, deşi numĕrul lor s'a mai împuţinat.

Scire positivă a sosit despre acésta dela secretarul ambasadei germane şi dela ambasadorul engles *Macdonald*, care în 21 Iulie a raportat admiralului Bruce la Taku, că Europenii trăesc şi că atacurile de până acum ale Chinesilor a secerat viaţa a 67 ómenĭ.

Despre *situaţiunea în Peking* trimite şi ambasadorul american *Conger* o telegramă consulului american din Cifu. El ḑice:

„S'a stabilit o învoială, în sensul căreia din 16 Iulie nu mai puşcă asupra nóstră. Avem victualii pe câte-va sĕptĕmânĭ, muniţiunĭ însĕ puţine. Décă Chinesii vor relua atacul, ca până acum, nu ne mai putem susţiné mult şi atuncĭ ne vor măcelări pe toţî. Sper, că în curênd ne vor scăpa".

Tot din Peking se comunică un raport telegrafic privat, care însĕ nu e datat şi în care se spune, că generalul *Jung* a trimis ambasadorului *Macdonald* o notă întrebând, décă strĕnii vor sĕ încheie un *armistiţiu?* Macdonald a rĕspuns, că e învoit, însĕ numai cu condiţia, décă Chinesii vor înceta cu puşcăturile şi nu se vor apropia de clădirile ambasadelor.

Cu tótă situaţia pretinsă pacînică, *trupele aliate se pregătesc a înainta spre Peking*, după-ce au luat de veste, că ambasadorii trăesc încă. O telegramă din Berlin spune, că înaintarea aliaţilor nu se va face sub un comandant suprem comun. Comandanţii trupelor vor opera însĕ în unire şi solidaritate.

Ministrul de esterne belgian a primit scirea dela consulul Belgiei în Shanghai, că aliaţii au plecat deja contra Pekingului şi se află la 18 chlm. depărtare de Tien-Cin. In timp de o sĕptĕmână ei vor fi în Peking.

Armata chinesă, bătută la Tien-Cin, se află acum lângă Jang-Cu, unde are de gând a opri trupele aliaţilor. Aicĭ aşa-dér se aşteptă prima luptă seriósă între adversarĭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 21 Iulie v.

Un bobârnac şoviniştilor. Ministrul unguresc de comerciu, *Hegedüs*, a rĕspuns consiliului comunal din Budapesta la petiţia, care îi cerea sĕ dea ordin oficiilor postale de a refusa *din oficiu*, înmânarea epistolelor cu adresa *„Ofen-Pesth"*. Rĕspunsul ministrului e *negativ*. El aprobă faptul că capitala a refusat sĕ priméscă scrisórea adresată la „Ofen-Pesth", însĕ *nu póte dispune oficiilor postale sĕ retrimit ast-fel de scrisorĭ*, fiind-că — ḑice ministrul — posta este o institutiune de transport şi ea *n'are drept sĕ refuse înmânarea scrisorilor*; c'un cuvênt *posta nu póte face politică*. Altă întrebare este, décă adresatul voesce sĕ priméscă scrisórea orĭ nu. In cas când nu vré s'o priméscă, posta are datoria de a retrimite scrisórea acolo, unde a fost predată. — Rĕspunsul acesta a produs, firesce sânge fórte rĕu la şoviniştii destrăbălaţî.

Scrierĭ premiate de Asociaţiune. Comitetul central al Asociaţiunei în şedinţa sa din 5 Iulie n. c., pe basa raportului comisiunei însărcinate cu censurarea scrierilor intrate la concurs, a adus următórea hotărîre: 1) *„Povestirile din viaţa ţĕranilor"* de Ioan *Pop Reteganul* se premiază şi se vor publica, conform disposiţiunilor concursului publicat sub Nr. 940 din 1899, în broşurĭ de câte 4 cóle de tipar, 8° mic, în 2000 esemplare. Cu ocasiunea corecturilor autorul va avé sĕ dea în note esplicarea provincialismelor mai puţin cunoscute şi sĕ omită pe cele de tot locale. 2) *„Legiuirea ţerii nóstre"*, cunoscinţe de drept constituţional" de Dr. Victor *Onişor*, se va premeia şi se va publica în „Biblioteca poporală a Asociaţiunii" sub condiţiunea, că autorul va transcrie operatul sĕu într'un limbagiu mai uşor şi poporal. 3) Celelalte scrierĭ întrate la concurs şi anume: *a)* „Familia Şişmond", traducere din limba maghiară; *b)* „Premii pentru şcolarii din şcólele poporale" şi *c)* „Din istoria cetăţii Gurghiului", ca necorĕspunḑĕtóre condiţiunilor concursului, nu se premiază.

Friederic Schnell, căpitan orăşenesc în pensiune, a încetat din viaţă în 31 Iulie n. c. în etate de 84 de anĭ. Rĕposatul a servit mai mult de 40 de anĭ în tóte ramurile administraţiei orăşenescĭ, începênd dela 1850. In 1879 a fost ales de representanţa comunală de căpitan al oraşului; în Iunie 1884 s'a retras în pensiune, cu care ocasiune representanţa comunală i-a mulţumit în scris pentru activitatea sa zelósă în serviciul comunei. Fr. Schnell a fost şi decorat cu crucea ordinului Francisc Iosif.

O carte vechiă. In comuna Bachnea, pe Târnava mică, s'a aflat o carte vechiă tipărită în tipografia metropoliei de Alba-Iulia în anul 1699 sub „metropolitul ţĕrei" Atanasiu. Titlul acestei cărţĭ, publicat de „Tel. Român" din Sibiiu, care ḑice, că are la disposiţia cartea din vorbă, e următorul:

„Chiriachodronium" sĕu Evangelie învĕţătóre, care are întru ea Cazanii la tóte Duminecile preste an, şi la Prasnice Domnescĭ şi la sfinţii cei numiţĭ.

Acum întâiŭ întru acesta chip aşeḑată şi tipărită, şi mai luminat în limba românéscă diortosită, sub biruinţa Prealuminatului şi Inălţatului

Iosif Leopold, Craiul Budei, şi al ţĕrei unguresci şi al Ardealului. Fiind gubernator ţĕrei Măria sa Banfi Georgie.

Cu blagoslovenia Preasfinţitului Chir

Athanasie Mitropolitul ţĕrei

In sfânta Mitropolie în *Belgrad*.

In anul dela mântuirea lumei 1699.

De Mihaiu Istvanovicĭ tipograful.

Tu ex Ungrovlachia.

Nenorocire. La noua casarmă, ce se clădesce acum în Braşovul vechiŭ, s'a întêmplat erĭ după améḑĭ o nenorocire. De sigur din nebăgarea de sémă a celor chiămaţî a supraveghia, unul dintre cârligele dela funiile, cu carĭ se trage în sus materialul de cement depus în nisce căldărĭ, s'a desprins şi o căldare a căḑut din etagiul al treilea în capul nenorocitului muncitor, crepându-i capul. Nenorocitul a fost dus la spital. El era de origine român din Grid şi se numea Sorica.

Turburărĭ la Odessa. Asasinarea regelui Umberto a dat prilej la turburărĭ serióse în Odessa, unde s'au făcut demonstraţiunĭ în contra Italienilor. Strada cea mare din oraş a fost devastată şi intervenirea autorităţilor a fost necesară.

Segregare de pădure. Biserica română gr. or. din Cozia, tractul Devei, a câştigat cu ocasiunea segregărei, ce s'a făcut acolo, peste 100 de jugĕre de pădure. Acésta după împărtăşirile „Tel. Rom." se datoresce stăruinţelor d-lui protopop tractual G. Romanul.

Focul dela Mănăstirea Văratecului a pricinuit statului român o pagubă de vre-o 70,000 lei. S'au mistuit însĕ multe proprietăţĭ ale maicelor. Statul a pus la disposiţia maicelor mai sărace o sumă de banĭ şi a luat mĕsurĭ, ca dênsele sĕ se mute provisor la mănăstirea Agapia. Restaurarea nu se póte face decât la anul.

Tactica bură în armata francesă. Din *Nizza* se scrie, că în apropierea frontierei italiene se fac de câte-va ḑile esercitii militare interesante. Trupele francese fac esercitiile după *sistem bur* cu succes estra-ordinar. La esercitiile acestea iau parte ofiţerii din statul major şi toţî elevii şcólei militare. Trupele fac mişcărĭ cu totul nouĕ. Ataşaţii statelor strĕine n'au fost învitaţî la manevrele acestea.

Edificarea unei sale de învĕţămênt se va da în întreprindere prin licitaţiune publică Duminecă în 5 August st. n. la 3 óre după prânḑ în comuna bisericéscă gr. or. *Codlea*. Preliminarul de spese 3645 cor. 20 fil., vadiul 10%.

Musica orăşenéscă va cânta mâne, în 4 August n. la 8 óre dimnéţa pe promenada de sus (sub Tâmpa), ér mâne séră la 6 óre va cânta pe promenada de jos.

Evreii „rĕtăcitorĭ".

Ḑiarele de peste munţî aduc scirĭ positive despre reîntórcerea unui *mare numĕr* de Evrei în România. Din momentul, ce autorităţile austriace şi unguresci au luat mĕsurĭ absolute de a interḑice teritoriul Austro-Ungariei orĭ-cărui emigrant, care nu justifică individual, că posede mijlóce suficiente pentru a merge în strĕinătate până la un port de îmbarcare, Evreii emigranţî, carĭ nu s'au putut bucura de „scutul" şi „ajutorul" coreligionarilor lor din Ungaria, şi-au luat catrafusele érăşĭ cătră „Valahia". Respinşĭ de pretutindenĭ, pretutindenĭ carantinaţî — observă cu drept cuvênt un ḑiar de dincolo — étă-i că se reîntorc grămădă, sute şi mii, în „iadul" românesc, şi nu se ruşinézĕ barem de a cerşi mila României, căcĭ milă însemnézĕ trenurile gratuite, ce li-se pun la disposiţia dela graniţe până la punctele de primire ale emigranţilor.

In *Budapesta* a rĕmas totuşî convoiul de 300, care petrece acolo aprópe de o sĕptĕmână. Am arătat, cum Jidovii din Budapesta s'au întrecut pe sine înşişî în aranjarea de demonstraţiunĭ cu aceştĭ Evrei „valahi" transfugĭ. In câte-va ḑile numai, au colectat suma respectabilă de *80,000 corone* şi s'a colectat suma acésta de o „comisiune", care n'a stabilit încă direcţia în care vor lua-o „nenorociţii", carĭ petrec încă boeresce în metropola jidovismului din Ungaria.

„Colecte" şi „comisiune"! Fórte bine. Este însĕ în ţéra acésta bătută de Dumneḑeu şi stăpânită de Jidovĭ, o disposiţiune ministerială, care opresce orĭ-ce colectă fără prealabila concesiune a guvernului. Ar fi interesant sĕ se scie, décă colectele de ḑecĭ de mii, s'au făcut pe basa unei concesiunĭ?

Atât foile semite din Budapesta, cât şi secretarul de stat Gullner spun, că transfugii sunt individĭ „robuştĭ, deşteptĭ şi capabilĭ de muncă". Afirmarea acésta pusă faţă 'n faţă cu faptul, că Budapesta scutură bancnotele de sute şi mii florinĭ pentru ajutorarea hordei de emigranţî, caracterisézĕ strălucit situaţiunea. Nu e vorba de ajutorarea ómenilor neputincioşĭ, ci de a face sgomot infernal, care sĕ străbată pe întreg rotogolul pămêntului. Étă cum se esprimă „Alkotmany" în privinţa acésta:

„Puzderia jidovimei din Budapesta îşĭ bate mereu pieptul, că e aşa ş'aşa maghiară. De ce dă atuncĭ sumele colosale unei orde sĕlbatice strĕine şi de nimic? Banii aceia sunt banĭ unguresci scumpĭ la carĭ au asudat Maghiarii. Ce obrăznicia este a arunca aceştĭ banĭ la nisce Jidovĭ strĕinĭ, carĭ încunjură munca! Şi încă se mai vaetă pressa jidovéscă, că suma acésta colosală nicĭ nu este de ajuns, din care causă colectele se vor continua. Ba pressa acésta merge aşa de departe, încât începe sĕ pretindă dela guvernul unguresc sĕ dea României lecţii de umanitate, adecă sĕ tracteze fin cu Jidovii sĕi. Care ce trĕbă are, cum tractézĕ cineva cu drojdia societăţii bună de temniţă?"...

Mai notăm, că după informaţiunile unui ḑiar din Bucurescĭ, la graniţa României, între Vêrciorova şi Orşova, o cétă de 1400 Evrei se află sub supraveghiarea jandarmeriei unguresci. Mulţî dintre aceştĭ emigranţî aveau fotografii, representându-i încărcaţî de fiare şi pe soldaţii români schingiuindu-i.

Astfel de mijlóce miserabile de agitaţia folosesc Evreii emigranţî în pribegirea lor prin strĕinătate.

Regele Serbiei către tinerime.

Tinĕrul rege Alexandru a primit Duminecă o deputaţiune a tinerilor universitarĭ din Belgrad, care l'a felicitat din prilejul căsĕtoriei. Regele primind cu drag felicitarea tinerimei, a rĕspuns prin următ-

tórele cuvinte, carĭ au făcut cea mai bună impresiune:

„Mĕ bucur fórte mult, că Vĕ pot primi pe D.-Vóstrĕ cei dintâiŭ, fiind-că în D-Vóstrĕ vĕd eu viitorul Serbiei. Sunteţĭ tinerĭ ca şi mine; noi împreună vom lucra pentru bunăstarea naţiunei. Sper, că D.-Vóstrĕ ca ómenĭ tinerĭ, cu minte sănĕtósă, plinĭ de sentimente adevĕrate, veţĭ pricepe mai bine acest pas al căsĕtoriei mele, decât alţii. Étă, acésta este curtea regéscă, în care m'am născut şi am crescut. *Nicĭodată nu s'a audit aicĭ un rîs sincer, nicĭodată n'a rĕsunat aicĭ un cântec eşit din inimă, ér când se cânta aicĭ, naţiunea plângea şi ţipa.* Intre zidurile acestei curţĭ s'au încolăcit ca un şérpe tóte comploturile. Şi sciţĭ în contra cui se îndreptau? Contra naţiunei sêrbescĭ! Sub efectul acestui fel de esemple am crescut eu şi influinţa lor mi-a înveninat sufletul. Dér eu n'o mai pot duce aşa, pieptul meu nu mai póte cuprinde în sine astfel de învĕţăturĭ. Iubirea mi-a încăldit inima şi vréu în fine ca şi naţiunea mea sĕ fiă fericită şi mulţămită. Pentru iubire eu mi-am înstreinat pe bărbaţii cei mai cu vadă, am demisionat guvernul şi recunosc, că se vor mai ivi şi multe alte lucrurĭ, dér acum la tóte ce v'am spus li-s'a pus capĕt şi *de aicĭ înainte altfel va fi în Serbia*".

Tinerimea a primit cu strigărĭ însufleţite de „*jivio*" vorbirea regelui, al cărei fiă-care cuvênt era străbătut de-o hotărîre seriósă şi rară.

Condiţiunĭ de primire

în şcóla civilă de fete a Asociaţiunii din Sibiiu şi în internatul aceleia.

In clasa I a şcólei civile de fete se primesc eleve:

a) carĭ dovedesc prin atestat de botez, că au împlinit cel puţin vêrsta de 9 anĭ;

b) carĭ dovedesc prin atestat şcolar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale séu primare), orĭ apoi dovedesc pe basa unui esamen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învĕţămênt prescris pentru clasa a IV-a elementară.

In celelalte clase ale şcólei civile de fete se primesc eleve, carĭ dovedesc prin atestat şcolar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergĕtóre dela altă şcólă de categoria şcólei civile.

In lipsa unui astfel de atestat, séu pe lângă atestat de pe clasa V şi VI dela şcóla elementară-poporală, primirea în orĭ care clasă a şcólei civile, ce corĕspunde vêrstei elevei, se póte face numai pe basa unui esamen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al şcólei, în sensul ordinaţiunii ministeriului regesc-ungar de culte şi instrucţiă publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000. Esamenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, carĭ se înmatriculéză pentru prima-dată la şcóla nóstră, au sĕ producă atestat şcolar, atestat de botez şi certificat de revaccinare.

In cursul complementar (supletoriu), împreunat cu scóla civilă de fete a Asociţiunii, în sensul §. 6 din statutul de organisare al şcólei, se primesc eleve, carĭ au absolvat cele patru clase ale şcólei civile. Se pot însĕ primi şi eleve, carĭ au absolvat cu calculĭ bunĭ numai două clase civile décă au trecut de 15 anĭ şi sunt împedecate a absolva tóte cele patru clase civile. Elevele absolvente de patru clase civile pot face esamene private de pe cursurile pedagogice, în termine anumite la institutul pedagogic din Blaşiŭ séu Sibiiu.

Inscrierile pentru anul şcolar 1900/1901 se pot face din 1—6 Septemvre 1900 stilul nou.

Esamenele de emendare se ţin în 2 Septemvre 1900 st. n. la 8 óre a. m., cu elevele, carĭ s'au insinuat la direcţiune în terminul precis.

In 5 Septemvre 1900 st. n. la 8 óre a. m. se vor ţinè esamenele de primire, ér în 6 Septemvre se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. (2 fl.) pe lună, şi pentru elevele, ce se înscriu prima-dată la acéstă şcólă, o taxă de înmatriculare de 4 cor. (2 fl.), solvită odată pentru tot-déuna. Acelaşĭ didactru e şi pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, carĭ voesc sĕ fiă primite în internat, fie eleve ale şcólei civile, séu ale şcólei elementare a reuniunii femeilor române, au sĕ fiă insinuate de timpuriu la direcţiunea şcólei, înainte de începutul anului şcolar, pentru-ca sĕ se pótă face disposiţiunile necesare.

Taxa internatului e **400 cor.** (200 fl.)[1]) pe an, plătiţĭ înainte în dóuĕ séu cel mult patru rate. Spesele pentru cărţile trebuinciόse, pentru materialul de scris, de desemn şi lucru de mână, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se pórtă separat de părinţĭ, precum şi cheltuelile pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, pentru instrucţiune în forte-piano şi în limba francesă.

Taxele pentru instrucţiune în forte-piano sunt de 2 catagorii:

a) décă o elevă voesce sĕ iee órele singură, se computá la 2 óre pe sĕptĕmână taxa de 18 cor (9 fl.)[2]) pe lună; décă 2 eleve împreună iau instrucţiune în aceeaşĭ óră, taxa se computá la 2 óre pe sĕptĕmână cu 9 cor. (4 fl. 50 cr.)[2]) de elevă; séu

b) décă o elevă voesce sĕ iee órele singură se computá la 2 óre pe sĕptĕmână taxa de 12 cor. (6 fl.)[2]) pe lună; décă se întrunesc două eleve în aceeaşĭ óră taxa se computá la 2 óre pe sĕptĕmână, cu 6 cor. (3 fl.[2]) pe lună de elevă.

Instrucţiunea din limba francesă, câte 2 óre pe sĕptĕmână, se computá pe lună cu 2 cor. (1 fl.) de elevă.

Tóte taxele se plătesc direcţiunii şcolare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădinĭ frumóse, în nemijlocită apropiere de parcul oraşului, şi e provĕdut cu apaduct, baie, lumină electrică, etc. încât ofere cele mai bune condiţii higienice.

Elevele din internat, afară de şcólă, au în fie-care di anumite óre de conversaţiune în limba francesă, maghiară şi germană după trebuinţă. Pe lângă aceea ele se prepară şi învaţă lecţiunile sub conducerea şi cu ajutorul directórei, al profesórelor şi guvernantelor.

Elevele, carĭ voesc sĕ fiă primite în internat mai au sĕ aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perinĭ, 4 feţe de perinĭ, o plapomă séu ţol de coperit, 4 ciarşafurĭ (linţolurĭ, lepedee), 6 ştergare, 6 şervete, apoi perie de dinţĭ, săpun şi 2 peptenĭ, carĭ tóte rĕmân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburile de trup séu albiturile, câte ½ duzină din fie-care, ciorapĭ şi fuste de colóre închisă şi batiste (marămĭ) câte 1 duzină, 1 parapleu (cort) şi încălţămintea trebuinciósă. Cât pentru toalete nouĕ, părinţii şi tutorii sunt sfătuiţĭ a nu face de acestea pentru copilele lor, căcĭ pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, acele toalete se fac aicĭ cu preţurĭ moderate, prin îngrijirea direcţiunii internatului. Strîns de uniformă se ţin: o haină, 2 şurţe în forma unei haine, o pălărie de vară şi una de iernă, carĭ necondiţionat au sĕ se facă aicĭ şi carĭ pre-te tot vor costa cam 30—40 cor. (16—22 fl.).

Dela direcţiunea şcólei se póte primi prin postă: „Statutul de organisare" şi „Regulamentul intern" al şcólei, „Regulamentul pentru cursul complementar", „Planul de învĕţămênt" şi „Regulamentul ministerial pentru esamenele publice, private, supletorii şi de emendare", à 10 cr. esemplarul. Dela direcţiune se póte primi pentru 2 cor. (1 fl.) şi „Monografia" şcólei, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul şcólei şi al internatului în tóte amĕnuntele.

Direcţiunea scólei civile de fete a Asociaţiunii.

Sibiiu, în August 1900.

Elena Petraşcu, directóra internatului — *Dr. Vasile Bologa*, directorul şcólei

Despre educaţiunea fisică a femeei.

Conferenţă ţinută la clubul militar din Călăraşĭ, de d-l *Amedeu Georgescu*, prof. de gimnastică.

— Urmare. —

Cu multă durere am putut vedè din diferite statisticĭ, că mult mai mare este numĕrul celor ce mor printre femei, de cât al bărbaţilor şi, ceea-ce e şi mai de mirat, este, că până acum nu s'a căutat destul de serios sĕ se afle carĭ sunt adevĕratele cause ale acestei stărĭ de lucrurĭ: ceea-ce însĕ se póte sci, şi care trebue sĕ fie considerată ca cea dintâiŭ causă, este prea puţina mişcare.

Incă prin anul 1780, un celebru doctor german, Frank, striga contra educaţiunei absurde, ce se dă damelor nóstre din societatea bună.

[2]) Din care sumă 1 fl. se contéză pe lună institutului, pentru susţinerea fortepianelor în stare bună.

[1]) Se observă, că pentru înlesnirea adăpostirei elevelor în internatul şcólei, On. Comitet al Asociaţiunii a redus taxa întreţinerii dela 500 cor. la 400 cor. pe an.

„Femeea, dicea el, a cărei educaţiune „este îndreptată, după cum se dice, spre „bunul gust, este o fiinţă ignorantă şi vrednică de milă, în comparaţiune cu aceea, pe „care o cresce natura, fără ajutorul nostru.

„Cel mai mic lucru îi aduce bătăi de „inimă, astm, obosélă şi o sfîrşesce.

„Neîncetat ea şéde, prin urmare fără „mişcare, circulaţia sângelui nu se face de „cât prin acele locurĭ, unde inima obosită „voesce sĕ trécă.

„Colórea cadavrelor, ce prin oraşe a „fost botezată cu numele de colórea no„bilă, este resultatul cel mai apropiat".

Astădĭ, deşi după 120 de anĭ dela rostirea acestor cuvinte de către acel doctor, nu putem decât tot ast-fel dice, relativ la lipsa de educaţiune fisică la femei.

Vocaţiunea cea mai sfântă a femeei este de a fi educătórea, îngrijitórea copiilor sĕi, adecă este singura întemeetóre a fericirei spirituale, morale şi corporale a întregei naţiunĭ, a omenirei.

Datoria cea mai mare şi în interesul naţiunei este, ca fie-care stat sĕ caute de aprópe a desvolta mai bine forţele fisice ale fetelor prin diferite şcolĭ, atât primare, cât şi secundare, prin mişcare în aer liber şi prin eserciţii moderate ale corpului.

Mândria cea mai mare, ce ar trebui sĕ aibă femeea, când a devenit mamă, e de a-şĭ hrăni singură copilul; dér de unde pieptul sĕ-i pótă oferi copilului o hrană suficientă, décă ea însa-şĭ e sĕracă de sânge. Şi copiiĭ a căror mame sunt aşa de slabe, cum s'ar putè forma apoi bărbaţĭ viguroşĭ, apĕrătorĭ ai patriei?...

De sigur pe câtă vreme se vor teme de mişcărĭ, de aer, de sóre, vor căuta se aibă faţa palidă, se le lipséscă sângele din obraz, întrebuinţând tóte mijlócele ca sĕ pară ca nisce statue de marmoră, pentru că obrazul *roşu* nu e nobil! pe câtă vreme vor purta corpul în acel instrument de tortură, care împedecă desvoltarea tuturor părţilor pe care el apasă, aşa că formele devenind cu totul artificialĭ, sunt atrofiate şi nu mai pot funcţiona după cum sunt destinate de natură, şi nu se vor deda unor mişcărĭ, nu-şĭ vor face rĕu numai sie-şĭ, dér şi copiilor lor, căcĭ şi ei vor suferi din aceste cause, tot atât cât şi mamele.

Fiind-că am pomenit adineaorĭ de un instrument de tortură — adecă corsetul dis — pe care îl întrebuinţéză femeile pentru a-şĭ face mijlocul subţire, îmĭ veţĭ permite ca în trécĕt sĕ vĕ vorbesc ceva asupra lui.

V'am descris cum acest instrument împedică desvoltarea corpului şi a tuturor părţilor pe care apasă, cum şi circulaţiunea regulată a sângelui etc. împedecă fórte mult de asemenea mişcările libere naturale şi predispune la mişcărĭ stângace şi neplăcute. D. Dr. Gerota prin conferenţa ce a ţinut în Bucurescĭ în sala Ateneului Român, în anul trecut, vorbind „*despre corset*" a arătat într'un mod fórte detailat gravele consecinţe, ce are purtarea corsetului, presentând vederei publicului diferite tablourĭ, prin care se putea constata în destul de clar modul cum el opresce desvoltarea corpului, şi cât este de dăunător sănătăţei prin împedecarea, prin oprirea chiar a funcţionărei acelor organe care sunt supuse forţei de presiune a lui.

In secolul XV, Regina Spaniei, Isabela de Castillia, cunoscênd marile inconveniente şi gravele consecinţe ale corsetului, a dat severe ordine, prin carĭ interdicea cu desĕvêrşire purtarea corsetului. Orĭ-care femeiă se afla, că a călcat ordinul ei, era trimisă în închisóre, unde trebuia sĕ porte şi di şi nópte ca pedépsă acel instrument de tortură, cum îl numea dênsa.

Mişcările, ce fac femeile, nu sunt suficiente pentru-ca sĕ se facă lucrarea circulărei sângelui, lucrea hrănirei corpului astfel ca ele sĕ pótă sĕ hrănéscă în mod convenabil copiiĭ ce au. Acest sânge sĕrac, încăldit prin metóde de poruncélă, ar putè, credeţĭ, ca el sĕ dea o constituţiă bună acelei sĕrmane fiinţe, care trebue sĕ ia totul dela mama lui? Departe de a înţelege acésta, femeile nóstre în general fac totul ca sĕ nu facă mişcărĭ la carĭ ele sunt, ca sĕ dicem aşa, datóre sĕ se supună. Cu tóte acestea tóte voesc ca corpul sĕ le fiă sănĕtos, dér ele nu sciu, că a voi sănĕtatea fără a face mişcărĭ, e a voi viaţa fără aer, diua fără lumină, este în fine un lucru. ce nu se póte.

Jean-Jaques Rousseau dicea: „Femei, faceţĭ gimnastică, nu pentru voi, ci pentru noi", ér adĭ s'ar mai putè adăuga şi sĕ dicem „faceţĭ gimnastică şi pentru noi şi pentru voi".

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Timişóra, 3 August. Scirea, că s'a comis un atentat contra regelui Serbiei, se desminte. Se confirmă însĕ, că la graniţa sêrbéscă au fost confiscate mai multe mii de *proclamaţii revoluţionare*, în care se dice, că *nunta regelui va fi diua morţii a multe mii de Sêrbĭ.* Proclamaţia cuprinde şi *provocarea la un atentat în contra regelui.*

Shanghai, 3 Augst. *Li-Hung-Cĭang* a declarat consulilor, că ambasadorii din Peking *vor fi liberaţĭ, decă trupele aliate vor sista marşul spre Peking.*

Paris, 2 August. Adĭ *un individ italian a încercat se împusce c'un revolver pe Şahul Persiei*, dér nu i-a succes. Atentatorul a fost dat pe mâna poliţiei.

Monza, 2 August. Pe când poporaţiunea făcea erĭ căldurόse manifestaţiunĭ părechii regale, doi individĭ strĕinĭ au strigat: *trăéscă anarchia!* Poliţia i-a arestat. Poporul voia sĕ-i sfăşie.

Roma, 2 August. Nimenĭ nu se mai îndoesce adĭ, că regele Umberto a cădut jertfa unui conjuraţii anarchiste. In Ancona a fost arestat individul Possanzini Natale, care a recunoscut, că a mers din Milano la Monza. A mai fost arestat încă un individ în Ancona, aflându-se la el fotografia lui Bacunin.

Bruxella, 2 August. Telegrame din Shanghai vestesc, că curtea din Peking s'a refugiat în interiorul imperiului în urma înaintării trupelor aliate spre Peking.

Literatură.

Din „***Istoria legii noue***", valorósa scriere a d-lui canonic din Blaşiŭ *Dr. Victor Szmigelski*, au apărut în Tipografia Seminariului archidiecesan din Blaşiŭ ambele tomurĭ. *Tomul I* tractéză *Tinereţele lui Isus* şi *Isus ca profet.* Partea întâiŭ începe cu „Dilele lui Irod", apoi „originea, pruncia şi logodirea Mariei", „Prevestirea nascerei Inainte mergĕtorului"; „Buna vestire"; „Nascerea Inainte mergĕtorului" etc. etc.—In partea a doua se află următórele capitole principale: „Dela începutul activităţii publice a lui Isus până la sĕrbătórea cea dintâiŭ a Pascilor"; „Dela cea dintâiŭ până la a doua sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a doua până la a treia sĕrbătóre a Pascilor"; „Dela a treia până la a patra sĕrbătóre a Pascilor". — *Tomul II* e împărţit în următórele 6 părţĭ: „Cina cea de Taină"; „Testamentul lui Mesia"; „Getsemani"; „Osândirea lui Isus"; „Calea Crucii" şi „Golgotha", fiind fie-care parte împărţită în numeroşĭ paragrafĭ. Opul are format mare; tomul I conţine 400 pag. şi costă 2 fl. (pentru România 4 lei 40 b.), ér tom II 320 pag. şi costa 1 fl. 70 cr. (porto câte 10 cr. de fiă-care tom; e recomandabil a se adauge încă 10 cr. pentru recomandare.) Acest op, bine scris, într'o limbă plăcută şi uşóră, este o adevĕrată podóbă pentru literatura nóstră bisericéscă şi e de valóre nepeţuită nu numai pentru cler, ci pentru toţĭ bărbaţii iubitorĭ de sciinţă şi pe lângă aceea, mai e şi fórte eftin în asĕmĕnare cu mărimea. — Se póte procura şi dela Tipografia „*A. Mureşianu*", Braşov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

Cărţi pentru comercianţi

şi funcţionarĭ şi pentru toţi ómenii de afacerĭ precum şi studenţilor putem recomanda următórele cărţĭ:

Idei fundamentale în economia politică de *Ioan Socaciu*, vechiŭ profesor la scólele com. rom. din loc. Preţul 65 cr.

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu*. Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 40 cr. (+ 3 cr. porto.)

„Curs complet de corespondenţa comercială“ de *I. C. Panţu*. Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi spediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede şi cupóne etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Un capitol** din **Contabilitatea duplă de *I. C. Panţu*, prof. la şcóla comerc. superióră din loc. Tracteză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple, pe carĭ studiindu-le cu atenţiune, póte orĭ şi cine sĕ înveţe ţinerea socotelelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + porto. 5 cr.

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu*. Acéstă nouă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă*. Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

*

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: *„Caractere morale*, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne“. Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât şi prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitorĭ de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturĭ, de mângâierĭ, de însufleţirĭ spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu“, la librăria N. I. Ciurcu şi la libréria H. Zeidner în Braşov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.50
Renta de coróne ung. 4%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.75
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.60
Renta de hârtie austr.	97.20
Renta de aur austr.	115.90
Losurĭ din 1860.	17.11
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	687.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	667.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	—.—
Napoleondorĭ	19.33
Mărcĭ imperiale	118.47½
London vista	242.77⅕
Paris vista	96.55
Rente de coróne austr. 4%	97.50
Note italiene	90.55

Cursul pieţei Braşov.

Din 3 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.10	Vênd.	19.14
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

ANUNCIURI
(inserţiunĭ şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administraţiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazetei Trans.“

Nr. 6176 - 1900.

PUBLICAŢIUNE

După ce în urma decisiunei din partea tribunalului de administraţiune ces. reg. ung. din 4 Maiŭ a. c. Nr. 10174—1900, au de a fi adaugate din partea proprietarilor caselor tóte plăţile primite dela chiriaşĭ pentru instalarea apaductului (nu darea de apă) iluminarea de nópte, transportarea gunoiului ş. m. la chiriile stipulate cu chiriaşiĭ locuinţelor, şi a se şi fasiona; şi că acele plăţirĭ formézâ basa pentru socotéla dărei de casă,— se provócă acei proprietarĭ de case, carĭ în sensul ordinaţiunei din partea direcţiunei financiară din 13 Iulie a. c. Nr. 24539—1900 au întrelăsat a fasiona aceste venite laterale în cólele de fasiune pentru darea de casă pe anii 1899, 1900 şi 1901 înmanuate: a inscrie aceste venite laterale negreşit la subscrisul oficiul orăşenesc de dare, unde se capĕtă şi cólele de fasiunie *până în 16 August a. c.*; cu atât mai mult, pentru că în cas décă proprietarii caselor nu vor fasiona aceste venite laterale şi acéstă ţinere în secret se va afla din partea direcţiunei financiare, se va introduce în contra lor cercetarea din oficiu pentru prescurtarea venitului statului.

Braşov, în 31 Iulie 1900.

1035,1–3. *Oficiul orăşenesc de dare.*

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.
Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia T. şnăd-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9·27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul accelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sĕrbătorile).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (pl. dela St.-Georgiu, în Iul. 1 — 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 8·18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra
V. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie— 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.